

"مهار تورم و رشد تولید"

کزارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

کمیته مستندسازی

بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان: مدیرکل / معاون / رئیس اداره سنجش
شهرستان: منطقه، ناحیه مدیر
واحدهای آموزشی: ارسال شود
هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی
کد: ۶/۴۶۰/۰۲/۱/۲

مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان ...

با سلام و احترام

پیرو بخشنامه شماره ۴۶۰/۴۸۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸ با موضوع "برنامه آزمون نهایی پایه دوازدهم روزانه، بزرگسال، آموزش از راه دور و داوطلب آزاد رشته‌های شاخه نظری دوره دوم آموزش متوسطه، متقاضیان ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره و برنامه آزمون هماهنگ دروس پایه های دهم و یازدهم مدارس روزانه در نوبت خردادماه ۱۴۰۲"، به منظور برنامه ریزی و ایجاد وحدت رویه در فرایند ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی نوبت دوم دوره های تحصیلی در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ مقتضی است دستور فرمایید نکات زیر مورد توجه و اقدام قرار گیرند:

الف) ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی دانش آموزان دوره ابتدایی:

- ۱- استفاده از ظرفیت رأی شماره ۸۳۴ به تاریخ ۸۹/۱۲/۵ شورای عالی آموزش و پرورش با موضوع ساماندهی زمان آموزش در دوره‌ی ابتدایی به منظور افزایش طول زمان آموزش متناسب با شرایط و موقعیت استان‌ها و مناطق و با در نظر گرفتن همه شرایط مورد تأکید است.
- ۲- در پایه‌های اول تا پنجم ابتدایی به استناد مفاد آیین‌نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی دوره ابتدایی و اصلاحیه‌های بعدی آن، اعلام برنامه رسمی برگزاری آزمون، حرکت به سمت اجرای آزمون‌های استرس‌زا، سنتی و آسیب‌زا، هیچ‌گونه وجاهت قانونی ندارد و لذا با محوریت ارزشیابی فرایندی، معلم و مدیر مدرسه با لحاظ نمودن عملکرد دانش‌آموزان مبتنی بر شواهد و آثار جمع‌آوری شده در طول سال تحصیلی، نسبت به تکمیل گزارش پیشرفت تحصیلی - تربیتی نوبت دوم دانش‌آموزان اقدام نمایند. بدیهی است معلم در طول سال تحصیلی و در هر زمانی که تشخیص دهد می‌تواند از همه ابزارها اعم از آزمون‌های عملکردی، آزمون‌های مداد کاغذی، مشاهده، خود سنجی، همسان سنجی، والد سنجی و غیره برابر مقررات و با هدف اطمینان از تحقق اهداف آموزش و پرورش استفاده نماید.

"مهار تورم و رشد تولید"

ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

۳- در پایه ششم برابر رأی شماره ۸۵۹ به تاریخ ۹۱/۱/۲۲ شورای عالی آموزش و پرورش اقدام خواهد شد. بدیهی است معلم از نتایج این ارزشیابی در کنار سایر شواهد و نتایج گردآوری شده برای تصمیم گیری در مورد دانش آموزان استفاده می کند.

(ب) دوره اول آموزش متوسطه :

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی در مدارس روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد براساس آئین نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی مصوب جلسه ۱۶ تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۴ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش و آئین نامه آموزشی نظام جدید دوره اول متوسطه آموزش از راه دور (داخل و خارج کشور) به شیوه نیم سالی - واحدی مصوب جلسه ۷۸۰ تاریخ ۱۳۸۷/۸/۲۸ شورای عالی آموزش و پرورش و اصلاحیه جلسه ۳۹ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش و سایر مقررات مربوط، انجام می شود.

(پ) دوره دوم آموزش متوسطه نظری :

- ۱- اجرای مفاد فصل پنجم و ماده ۴۲ آیین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه مصوب جلسه ۹۳۲ شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۷ مورد تاکید است.
- ۲- لازم است مدیران مدارس دوره دوم آموزش متوسطه، به ویژه مدیران مدارس بزرگسالان و معاونین اجرایی مدارس درخصوص نحوه اجرای فرایند ایجاد سوابق تحصیلی و ترمیم نمرات در سامانه، توسط رؤسای ادارات سنجش و معاونت آموزش متوسطه استان ها آموزش داده شوند.
- ۳- سؤالات رمز شده، پاسخ برگ ها و رمز بازگشایی سؤالات آزمون های هماهنگ کشوری پایه های دهم و یازدهم (موضوع صفحات ۳ و ۲ بخشنامه ۴۶۰/۴۸۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸) از طریق سامانه فاینال جهت ارسال به مدارس در اختیار کارشناسی های سنجش و ارزشیابی تحصیلی مناطق قرار می گیرد. سؤالات و پاسخ برگ ها روز قبل از آزمون و رمز بازگشایی روز آزمون در سامانه بارگذاری می شود.
- ۴- ابلاغ مصححین آزمون های نهایی، پیش از صدور به تأیید کارشناسی گروه های آموزشی مناطق، نواحی، شهرستان برسد.
- ۵- به منظور اعتبار بخشی به فرایند تصحیح و بهره مندی از نظر دبیرخانه راهبری دروس در مورد راهنمای تصحیح، لازم است راهنمای تصحیح مربوط به هر آزمون با مدیریت دبیرخانه راهبری به نظر و تأیید گروه های آموزشی استان ها برسد. بدیهی است مصححین فعالیت خود را پس از انتشار راهنمای تأیید شده آغاز می کنند.

"مهار تورم و رشد تولید"

کزارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

(ت) دوره دوم آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش :

- ۱- به استناد تبصره ۳ ماده ۳۷ آیین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه روزانه، اجرای بخشنامه نحوه ارزشیابی دروس شایستگی های فنی، غیرفنی و پایه در شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش به شماره ۴۰۰/۲۱۱۴۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۳۰ و دستورالعمل های متعاقب آن، در مدارس دولتی و غیر دولتی از جمله روزانه، بزرگسال، ایثارگران، راه دور، داوطلبان آزاد، متقاضیان تغییر رشته و... به ویژه استفاده از کتاب همراه هنرجو و ارزشیابی مطابق جدول استاندارد ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (به عنوان مستند نهایی ارزشیابی) مورد تأکید است.
- ۲- در دروس پودمانی، ارزشیابی تجمیعی دو یا چند پودمان باهم در نوبت امتحانات خرداد ماه مجاز نمی باشد.
- ۳- در شاخه کاردانش رعایت مفاد دستورالعمل آزمون دستگاه متولی ضروری است.
- ۴- تمامی هنرآموزان باید سئوالات ارزشیابی شایستگی محور مربوط به دروس پودمانی (آخرین پودمان برگزار شده) و سئوالات نظری و عملی استاندارد مهارت در شاخه کاردانش را در سامانه LTMS بارگذاری نمایند؛ این اقدام در ارزشیابی سالانه فرد، مدنظر قرار خواهد گرفت.

(ث) دانش آموزان با نیازهای ویژه :

۱- دوره ابتدایی :

- در اجرای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی دانش آموزان دوره ابتدایی استثنایی موارد ذکر شده در بند الف این بخشنامه و همچنین مصوبات ستاد آزمون استان، مدنظر قرار گیرد .
- ۲- دوره اول متوسطه پیش حرفه ای :
- اجرای مفاد فصل چهارم آیین نامه آموزشی دوره اول متوسطه پیش حرفه ای با نیازهای ویژه مصوب پانزدهمین جلسه کمیسیون شورای عالی آموزش و پرورش ۱۳۹۷/۷/۲۳ توسط ادارات آموزش و پرورش استثنایی استان ها و مدیران مدارس مورد تأکید می باشد .
- ۳- دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه :
- ادارات آموزش و پرورش استثنایی استان ها و مدیران مدارس، مفاد فصل پنج آیین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه مصوب ۷۵۳ جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۸۶/۷/۳ و اصلاحیه ۳۶ جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۹/۸/۱۸ را مدنظر قرار دهند .
- ۴- دوره های متوسطه اول - متوسطه دوم (نظری-کاردانش- فنی حرفه ای) با هوشبهر عادی :
- ارزشیابی پایانی خردادماه دوره های فوق طبق شیوه نامه ها و آیین نامه های مدارس عادی برگزار می گردد .

"مهار تورم و رشد تولید"

رژارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

توجه: ادارات آموزش و پرورش استثنایی باید موارد اجرایی ارزشیابی پایانی خرداد را در ستاد آزمون بررسی و صورتجلسه به امضاء اعضای ستاد مذکور برسد.

۵- برای دانش آموزان استثنایی با هوشبهر عادی که منشی یا خدمات ویژه (سؤالات درشت خط، بریل شده و ...) نیاز دارند، هماهنگی لازم با مراجع ذی ربط به عمل آید.

ج) نکات قابل توجه:

۱- شیوه نامه و شرح وظایف عوامل اجرایی آزمون ها که متاثر از استقرار شیوه های نوین و فناورانه و متناسب با اهداف برگزاری آزمون بازنگری شده به پیوست ارسال می شود. لازم است این شیوه نامه جهت اطلاع و بهره برداری از ستاد تا حوزه های آزمون، مورد توجه ویژه قرار گیرد به نحوی که در اولین جلسه ستاد آزمون استان به کارگروه های ستاد و دوایر مرتبط ابلاغ شود.

۲- براساس مصوبه ستاد عالی آزمون در تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۴، ادارات کل آموزش و پرورش موظفند با رعایت ضوابط و مقررات نسبت به کاهش بیست و پنج درصدی تعداد حوزه های آزمون در خرداد ۱۴۰۲ نسبت به نوبت مشابه سال قبل اقدام نمایند، لیکن در این راستا، لازم است شورای تأمین شهرستان موارد زیر را در تجمیع و اجتناب از تشکیل حوزه های با کمتر از یکصد نفر شرکت کننده بررسی و به تأیید شورای تأمین استان برساند:

۱-۲- امنیت تردد روزانه دانش آموزان برای تجمیع در یک حوزه

۲-۲- بیتوته دانش آموزانی که لازم است در مدارس شبانه روزی محل دیگری استقرار یابند

۳-۲- لزوم تشکیل حوزه های با کمتر از یکصد نفر شرکت کننده در هر منطقه آموزشی

۳- بکارگیری حفاظت آزمون غیربومی در حوزه هایی که عوامل اجرایی آن از همان مدرسه می باشند و نیز حوزه های با جمعیت کمتر از ۱۰۰ نفر شرکت کننده

۴- ترتیبی اتخاذ شود که آزمون در سالن و راهروها برگزار و تا حد امکان از کلاس استفاده نشود. در این راستا بهره برداری از سالن های ورزشی متعلق به آموزش و پرورش، سالن های در اختیار سازمان های ذی ربط و سایر دستگاه های استان مورد تاکید است.

توضیح: به منظور جلوگیری از آسیب به اماکن و تجهیزات سالن های ورزشی اقدام لازم معمول و مراتب در صورتجلسه ای که به تأیید ارائه دهنده سالن و بهره بردار (سنجش استان/ منطقه) می رسد، تصریح شود.

۵- به منظور خرید تجهیزات (رایانه، چاپگر، تصویر بردار (اسکندر)، دوربین مدار بسته، فلزیاب و...)، در مرحله اول، مبلغ ۲ میلیارد و ۹۶۷ میلیون ریال در تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ در وجه اداره کل و سرانه ای نیز در اردیبهشت ماه به حساب تعدادی از مدارس که حوزه آزمون هستند برای خرید سایر ملزومات، واریز و مقدمات واریز مرحله دوم نیز برای تجهیز سایر

"مهار تورم و رشد تولید"

کزارش‌یابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

حوزه های اجرا و تصحیح فراهم شده است که ابلاغ آن متعاقبا اطلاع رسانی می شود. مقتضی است پیگیری لازم در هزینه کرد مبالغ با رعایت اولویت های احصا شده هر حوزه، معمول شود. همچنین استفاده از در آمد اختصاصی (عواید صدور تأییدیه تحصیلی، ثبت نام ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره) برای تامین بخشی دیگر از منابع مالی، مورد تأکید است.

لازم به ذکر است سازمان نوسازی و تجهیز مدارس بر اساس مصوبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ ستاد عالی آزمون ها در تامین و توزیع تجهیزات مورد نیاز حوزه ها مشارکت دارد.

۶- با هماهنگی مدیریت مشارکت های مردمی اداره کل، کاغذ مورد نیاز آزمون های دانش آموزان پایه دوازدهم مدارس غیر دولتی از طریق مدارس مربوط تامین و در اختیار حوزه های آزمون قرار گیرد.

۷- در ارتباط با بند ۱ از بخشنامه شماره ۴۶۰/۴۸۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸ لازم است گزارش میزان و نحوه معاضدت شورای آموزش و پرورش و شورای تامین استان به انضمام گزارش عملکرد اداره کل در بکارگیری امکانات آموزش و پرورش و سایر دستگاه ها، در قالب نمون برگ ارسال به این مرکز (دبیرخانه ستاد عالی آزمون) ارسال شود.

۸- برگزاری و اعلام نتایج امتحانات در مدارس آموزش از راه دور متوسطه دوم مطابق آیین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه شیوه نیمسالی واحدی مصوب جلسه ۱۲ تاریخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۲ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش و همچنین بند ۹ و تبصره های ذیل آن مندرج در شیوه نامه اجرایی آئین نامه ساماندهی صدور و تایید مدارک تحصیلی دانش آموزان به شماره ۱۰۷۹۴۹ تاریخ ۱۳۹۵/۰۶/۲۱، انجام می شود.

۹- بر اساس بند ۱۶ وظایف و اختیارات شورای معلمان در آئین نامه اجرایی مدارس، مصوب جلسه ۴۱ تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۰ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، لازم است مدارس برنامه ریزی برای بهبود عملکرد دانش آموزان در ارزشیابی های پیشرفت تحصیلی (داخلی، هماهنگ و نهایی) را به عمل آورند. همچنین بر اساس بند ۱۰ وظایف و اختیارات شورای معلمان در آئین نامه مذکور، پس از امتحانات و اعلام نتایج ارزشیابی نوبت دوم، نتایج در شورای معلمان بررسی و اقدامات لازم برای کاهش افت تحصیلی دانش آموزان انجام شود.

۱۰- مدارس به منظور ایجاد محیطی سالم، ایمن و توأم با آرامش خاطر در ایام برگزاری امتحانات، اقدام لازم را معمول نمایند.

۱۱- سؤالات آزمون تمامی پایه های دوره های تحصیلی بر اساس بارم بندی کتاب های درسی در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ (ابلاغیه شماره ۱۰۱/۱/۹۵۳۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۷ سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی) طراحی می شوند. جداول بارم بندی و بخشنامه های مربوط به ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی نوبت خردادماه ۱۴۰۲ و رهنمودهای لازم جهت

"مهار تورم و رشد تولید"

ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

بهره گیری دانش آموزان، والدین و کارکنان مدارس، قبل و حین برگزاری آزمون که توسط اداره کل امور تربیتی مشاوره و مراقبت در برابر آسیب های اجتماعی معاونت پرورشی وزارت متبوع ارائه شده، در پایگاه اطلاع رسانی مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش به نشانی aee.medu.gov.ir قرار دارد.

۱۲- برای ارزشیابی بخش شنیداری درس زبان انگلیسی در دوره های اول و دوم متوسطه، تمهیدات لازم و تجهیزات صوتی متناسب با فضای فیزیکی حوزه اجرا فراهم شود.

۱۲-۱- برای ارزشیابی درس زبان انگلیسی دانش آموزان با آسیب شنوایی، از سوالات ویژه این گروه از دانش آموزان استفاده شود.

۱۳- به منظور پیشگیری از اختلال محتمل از قطع برق در مدارس محل برگزاری آزمون هماهنگ منطقه ای (پایه ششم) و استانی (پایه نهم)، تمهیدات لازم اندیشیده شود.

۱۴- ترتیبی اتخاذ شود که با استناد به تبصره ۳ ماده ۴۳ آئین نامه آموزشی دوه دوم متوسطه و در اجرای برنامه های توانمندسازی معلمان با بهره گیری از نتایج آزمون ها، دبیران درس های مربوط به آزمون های نهایی، طبق مقررات نسبت به تصحیح پاسخ برگ ها (حداقل به تعداد دانش آموزان خود) اقدام نماید.

۱۵- به منظور احصا نمرات شرکت کنندگان در آزمون نهایی خرداد، اعلام نتیجه قطعی و ارسال نمرات (سابقه تحصیلی) به سازمان سنجش آموزش کشور، رسیدگی به درخواست تجدید نظر حداکثر تا ۵ روز بعد از اعلام نتیجه اولیه انجام می شود و پس از آن سامانه مسدود و درخواستی برای تصحیح مجدد پاسخ برگ، پذیرفته نمی شود.

امید است با تدبیر جنابعالی به عنوان رئیس ستاد آزمون استان و تلاش و همکاری کارگروه های ذی ربط، مدیران مدارس و معلمان، زمینه حسن اجرای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی در این نوبت فراهم شود.

باجرام

محسن زارعی

رئیس مرکز